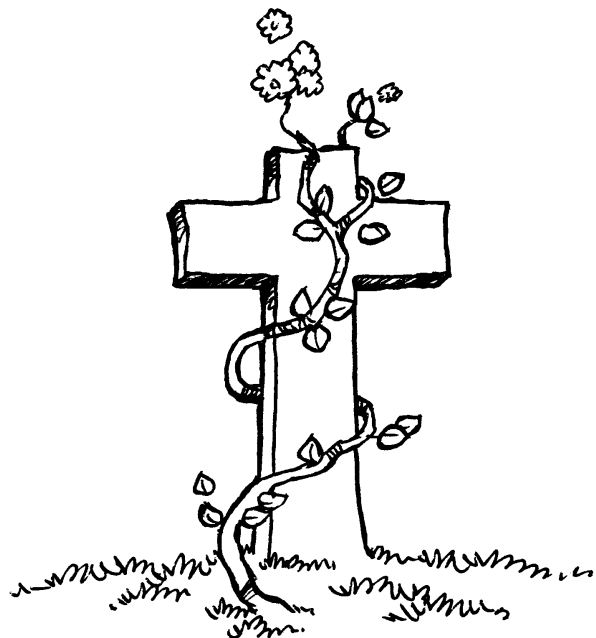

Orde van dienst
voor de viering op
Goede Vrijdag

Gereformeerde Kerk Nieuwe Pekela
3 april 2026 om 19.30 uur
Voorganger: Jaap Nicolai
Lector: Martje Ritzema
Organist: Feike Oppewal

-3-

Stilte

Woord van welkom

Openingslied 22 : 1

1 Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij mij
en blijf zo ver, terwijl ik tot U schrei,
en redt mij niet, maar gaat aan mij voorbij?
Hoe blijft Gij zwijgen?
Mijn God, ik doe tot U mijn kreten stijgen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluchten,
maar krijg geen rust, geen antwoord op mijn zuchten
in klacht op klacht.

Tekst ter overweging naar Job 14 : 1 – 15

De mens, geboren uit een vrouw, leeft korte tijd en vol
ellende. Als een bloem ontluikt hij, en verwelkt, als een
schaduw vlucht hij heen en houdt geen stand.
En voor zo een opent Gij uw ogen, God, zo iemand roept Gij
op, om hem te berechten?
Wordt ooit een reine mens uit een onreine geboren?
Nooit, niet een.
Maar als het dan zo is, dat zijn dagen geteld zijn,
en het getal van zijn maanden door u is bepaald,
als gij hem grenzen hebt gesteld die hij niet mag
overschrijden, wend dan uw ogen maar van hem af
en laat hem met rust tot hij, als een dagloner,
zijn werk heeft gedaan.
Ja, voor een boom is er nog hoop als hij wordt omgehakt:
hij loopt weer uit en nieuwe twijgen ontspruiten aan zijn
stam. Al is zijn wortel in de aarde verdord, en zijn tronk in de
grond afgestorven, hij zal uitbotten, zodra hij maar water
ruikt, hij zal weer bloeien als een jonge plant.
Maar sterft een mens, hij ligt machteloos neer,
geeft hij de geest, waar is hij dan gebleven?

Zoals water wegvloeit uit de zee, zoals een rivier wegloopt en uitdroogt, zo legt een mens zich neer, en hij staat niet meer op, hij wordt niet wakker uit zijn slaap.

Was het maar zó, dat gij mij diep in de aarde wilde verstoppert, dat gij mij wilde verbergen, totdat uw woede voorbij is. En stelde gij maar een tijdstip vast waarop gij weer aan mij zou denken.

Een dode mens zou weer levend worden?

Dan zou ik blijven hopen al de dagen van mijn harde dienst, blijven hopen, totdat ik word afgelost.

Zingen: Lied 558 : 1 en 2

1 Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.

2 Heer, om uw zachtmoedigheid,
vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit,
Kyrie eleison.

Gebed

Zingen: Lied 558 : 9 en 10

9 Om uw kruis, Heer, bidden wij,
om de speerstoot in uw zij,
ga aan onze schuld voorbij,
Kyrie eleison.

10 Heer, om uw vijf wonden rood,
om uw onverdiende dood,
smeken wij in onze nood,
Kyrie eleison.

Tekst ter overweging naar Jesaja 53 : 2 – 12

Als een vormeloos rijstje schiet hij omhoog

als een wortel uit dorstige grond:

zonder gestalte of luister waar wij naar opzien

zonder charme die ons behaagt.

Veracht en door de mensen verstoten man van smarten,

met lijden bezocht: voor wie wij ons gelaat bedekken,

die wij versmaden en verachten.

En toch, hij draagt ónze kwalen en torst ónze smarten; maar

wij beschouwen hem als een melaatse, geslagen, vernederd

door God. Om ónze zonden wordt hij doorboord,

om ónze misdaden wordt hij gebroken;

op hem rust de straf, ons ten heil, en door zijn striemen

komt óns genezing.

Als schapen doolden wij allen rond en ieder van ons ging

zijns weegs; maar God laat hem ontmoeten ons aller schuld.

Hij wordt mishandeld, maar verdraagt het geduldig, en opent

zijn mond niet: als een lam, naar de slachtbank geleid,

als een schaap dat verstomt voor zijn scheerders.

Uit het land der levenden wordt hij gestoten,

bij de goddelozen wordt hij begraven.

Toch had hij geen onrecht gepleegd, nooit was er bedrog in

zijn mond. Maar als hij heeft volbracht wat God behaagt,

dan zal hij het leven aanschouwen, van smarten bevrijd,

en velen zal hij tot gerechtigheid brengen.

Zingen: Lied 852 : 1, 2, 3 en 4

1 U komt mij, lieve God, zo nederig nabij,
in dagen van gemis en moeite vindt U mij.

2 U daalt het duister in, U deelt mijn angst en pijn,
zo dodelijk bedroefd als maar een mens kan zijn,

3 een man van smarten die ter aarde valt en schreit,
een lotgenoot, een vriend, – o Heer die bij mij zijt,

4 ik bid U, laat het licht dat doorbrak in uw smart,
de zon die Pasen heet, ook dagen in mijn hart.

Het lijdensverhaal volgens Lucas

(Vertaling: Huub Oosterhuis)

Jezus wordt gevangen genomen

*Jezus verliet de stad en ging zijn gewoonte getrouw,
naar de Berg van de Olijven en zijn leerlingen volgden hem.
Toen hij bij de plaats gekomen was, sprak hij tot hen:
bid – dat je niet bezwijkt aan de beproeving.*

*Toen ging hij van hen weg, een steenworp ver ongeveer,
viel op zijn knieën en bad: Vader, als jij het wilt, neem deze
beker van mij weg – maar niet mijn wil geschiedt, maar die
van jou...*

Een engel uit de hemel verscheen hem en sterkte hem.

Hij raakte in doodsangst, en bad nog heviger.

*En het geschiedde: zijn zweet werd als druppels bloed die
neervielen op de aarde.*

*Hij stond op uit zijn gebed, en ging naar zijn leerlingen,
hij vond hen in slaap, van verdriet.*

Hij sprak tot hen: Waarom slapen jullie?

Sta op en bid – dat je niet bezwijkt aan de beproeving.

*Terwijl hij nog sprak, zie, een menigte en één die Judas heette,
één van de twaalf, ging voor hen uit.*

*Maar Jezus sprak tot hem: Judas, lever jij de zoon der mensen
over met een kus?*

Die om hem heen waren zagen wat er gebeuren ging.

Zij zeiden: Heer, zullen wij toeslaan met het zwaard?

*En een van hen sloeg naar de knecht van de hogepriester
en hieuw hem zijn rechteroor af.*

Maar Jezus antwoordde en sprak: Tot hier, niet verder.

En hij raakte zijn oor aan en genas hem.

Toen sprak Jezus tot hen die op hem afgekomen waren,

*de hogepriesters, de hoofdbewakers van het Heilige, de
oudsten: Als tegen een roer zijn jullie uitgetrokken
met zwaarden en stokken.*

*Van dag tot dag was ik met jullie in het Heilige, toen heb je
geen hand naar mij uitgestoken.*

*Maar nu is het jullie uur en de volmacht van de duisternis.
Zij grepen hem en voerden hem weg.*

Zingen: Lied 582 : 1, 2 en 3

1 Door wat voor grote eenzaamheden
is Hij aan ons voorbijgegaan,
wij hebben wel zijn naam beleden
maar niet zijn stem verstaan.

2 De laatste drie die Hem behoorden
die sliepen in Getsemane;
en wij, wij waken wel met woorden,
maar gaan niet met Hem mee.

3 Onder het duister van zijn Vader
vernedert Hij zich in het stof,
en niemand, niemand komt Hem nader
daar in de donkere hof.

Zij voerden hem naar het huis van de hogepriester.

*Petrus volgde, op grote afstand. Ze hadden een vuur ontstoken
op de binnenplaats en zaten nu bij elkaar. En Petrus zat tussen
hen in. Een jonge slavin zag hem daar zitten in het licht.*

*Zij keek hem dringend aan en sprak: deze hier was ook bij
hem. Maar hij loochende het en sprak: vrouw, ik ken hem niet.
Korte tijd later ziet een ander hem en zegt: jij bent ook één
van die. Petrus zegt: mens, dat ben ik niet.*

*Ongeveer één uur later was er weer iemand die met stelligheid
beweerde; ja zeker, hij was ook bij hem, trouwens, hij is ook
een Galileeër.*

*Petrus sprak: mens, ik weet niet waar je over praat.
En op hetzelfde ogenblik, terwijl hij nog sprak, kraaide een haan. En de Heer keerde zich om en keek Petrus aan.
En Petrus herinnerde zich het grote woord dat de Heer hem gezegd had: voordat de haan zal kraaien vandaag, heb jij mij driemaal verloochend. En hij ging naar buiten en weende bitter. De mannen die hem bewaakten gaven hem spot en slaag. Ze blinddoekten hem, sloegen hem en vroegen hem dan: zeg eens, profeet, wie heeft je geslagen?
En nog vele andere beledigingen voegden ze hem toe.*

Zingen: Lied 576b : 1

1 O hoofd vol bloed en wonden,
bedekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed geschonden,
uw kroon een doornenkroon,
o hoofd eens schoon en heerlijk
en stralend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deerlijk!
Ik groet U vol ontzag.

Jezus wordt aangeklaagd

*Toen het dag geworden was, kwam de raad van oudsten van het volk bijeen: hogepriesters en schrift-geleerden.
En zij voerden hem naar de plaats van hun rechtspraak en zeiden: als jij de Messias bent, zeg het ons dan.
Hij sprak tot hen: en als ik het zeg, geloven jullie het niet; en als ik jullie vragen stel, geef je geen antwoord.
Maar van nu af zal de mensenzoon gezeten zijn aan de rechterhand van God en van zijn macht.
Toen zeiden allen: jij bent dus de zoon van God?
Maar hij sprak tot hen: jullie zeggen dat ik het ben.
Ze zeiden: Wat hebben wij nog getuigen nodig?
Wij hebben het toch zelf gehoord, uit zijn eigen mond.*

*Toen stonden zij op, heel die menigte, en voerden hem tot voor Pilatus. Zij begonnen hem aan te klagen en zeiden: wij hebben bevonden dat deze hier het volk misleidt, dat hij verbiedt belasting te betalen aan de keizer en dat hij zegt van zichzelf de messiaanse koning te zijn.
Pilatus vroeg hem: Jij bent de koning van de Joden?
Hij antwoordde hem en sprak: Dat zeg jij.
Pilatus sprak tot de hogepriesters en de menigten: ik vind geen enkele schuld in deze mens.
Maar zij drongen aan: door wat hij leert, zet hij het volk tot opstand aan, in heel Judea, van Galilea, waar hij begonnen is, tot hier toe. Toen Pilatus dat hoorde, vroeg hij of die mens een Galileeër was. En toen hij begreep dat hij uit het machtsgebied van Herodes kwam, stuurde hij hem door naar Herodes die ook, in die dagen, in het heilige Jeruzalem was.*

Zingen: Lied 576b : 2

2 O hoofd zo hoog verheven,
o goddelijk gelaat,
waar werelden voor beven,
hoe bitter is uw smaad!
Gij, eens in 't licht gedragen,
door engelen omstuwd,
wie heeft U zo geslagen
gelasterd en gespuwd?

*Herodes was heel vergenoegd toen hij Jezus zag.
Al heel lang wilde hij hem zien omdat hij over hem gehoord had – hij hoopte te zien dat door hem een teken zou geschieden. Met omhaal van woorden ondervroeg hij hem, maar hij gaf geen enkel antwoord.
De hogepriesters en de Schriftgeleerden stonden erbij en hielden niet op hem te beschuldigen.
Herodes, met zijn manschappen, hoonde en bespote hem.
Dan stuurt hij hem met een hel gekleurde mantel aan,*

naar Pilatus terug.

*En die dag werden Herodes en Pilatus vrienden;
voordien waren ze elkaar vijandig gezind.*

Zingen: Lied 575 : 1

1 Jezus, leven van ons leven,
Jezus, dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven,
Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet sterven aan uw lijden
om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.

Jezus wordt veroordeeld

*Pilatus riep de hogepriesters, de overheden en het volk bijeen,
Hij sprak tot hen: jullie hebben deze mens bij mij gebracht
als iemand die het volk opruit; maar zie, ik heb hem
ondervraagd, in jullie bijzijn, en ik heb in deze mens niets
gevonden waarop die beschuldigingen zouden kunnen slaan;
en Herodes ook niet want die heeft hem naar ons
teruggestuurd. Hij heeft dus niets gedaan waarop de doodstraf
staat. Daarom zal ik hem geselen en dan vrijlaten.*

*Toen schreeuwden zij, heel die menigte: weg met hem
laat ons Bar Abbas vrij. Bar Abbas zat in de gevangenis
wegens oproer in de stad en wegens moord.*

Opnieuw riep Pilatus hen toe dat hij Jezus vrij wilde laten.

Maar zij riepen daartegen in: kruisig, kruisig hem.

*Voor de derde keer sprak hij tot hen: maar wat heeft hij dan
voor kwaad gedaan? Ik heb niets in hem gevonden
waarop de doodstraf staat. Daarom zal ik hem geselen
en dan vrijlaten. Maar met grote stemmen bleven zij eisen dat
hij gekruisigd zou worden. En hun geschreeuw won het pleit.
Pilatus besliste dat wat zij eisten geschieden zou. Die in de
gevangenis zat wegens oproer en moord, liet hij vrij, zoals zij
hadden geëist, maar Jezus leverde hij over aan hun wil.*

Zingen: Lied 575 : 2

2 Gij die alles hebt gedragen
al de haat en al de hoon,
die beschimpt wordt en geslagen,
Gij rechtvaardig, Gij Gods Zoon,
als de minste mens gebonden,
aangeklaagd om onze zonde.
Duizend, duizendmaal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer.

Jezus wordt gekruisigd

*Zij voerden hem weg en zij grepen Simon, een Cyrener, die
van de akker kwam; en zij legden het kruis op hem dat hij het
dragen zou, achter Jezus aan.*

*Een grote volksmenigte volgde hem: vrouwen die hem
beweenden, met groot misbaar. Naar hen keerde Jezus zich
om en hij sprak: dochters van Jeruzalem, ween niet om mij,
maar ween om jezelf en om je kinderen. Want zie, er zullen
dagen komen dat gezegd wordt: 'Gelukkig de onvruchtbaren
en wier schoot niet gebaard heeft en de borst die niet heeft
gezoogd.' Dan zullen zij beginnen te zeggen tegen de bergen:
"val op ons neer"- en tot de heuvels: "bedek ons"-
want als ze zo doen met het hout dat groen is,
wat zal dan geschieden met hout dat dor is?
Nog anderen werden weggevoerd, twee misdadigers,
om samen met hem te worden omgebracht.*

Zingen: Lied 577 : 1

1 O wereld, zie uw leven
hoog aan het kruis geheven,
uw heil zinkt in de dood.
De eersteling van allen
laat stil zich welgevallen
verdrinking, slagen, hoon en spot.

*En toen zij gekomen waren bij de plaats die Schedel heet,
Kruisigden zij hem daar, en ook de misdadigers,
de ene rechts, de andere links van hem.*

*En Jezus sprak: 'Vader, vergeef het hun want zij weten niet
wat zij doen' En zij verdeelden zijn kleren en wierpen daarover
het lot. Het volk stond daar, en moest het aanzien.*

*Maar de overheden dreven de spot met hem en zeiden:
anderen heeft hij gered, laat hij nu zichzelf dan redden, als hij
de Messias is van God, de uitverkorene. Ook kwamen de
soldaten op hem toe, met zure wijn, en hoonden hem en
zeiden: als jij de koning van de Joden bent, red dan jezelf.
Boven zijn hoofd stond geschreven: dit is de koning der Joden.
Een van de misdadigers die daar hing lasterde hem en zei:
jij bent toch de Messias? Red dan jezelf en ons.*

*Maar de ander ging tegen hem in, op straffende toon en sprak:
jij vreest zelfs God niet terwijl jij toch als hij veroordeeld bent?
En wij terecht, wij krijgen ons verdiende loon, maar hij heeft
niets verkeerd gedaan.... En hij sprak: Jezus, gedenk mij als
je in je koninkrijk gekomen bent. Jezus sprak tot hem: Amen,
ik zeg jou, vandaag nog zul je met mij in het paradijs zijn.*

Jezus sterft aan het kruis

*Het was al het zesde uur ongeveer en het geschiedde: dat er
duisternis kwam over heel de aarde tot aan het negende uur.
De zon werd verduisterd. De voorhang in het heiligdom
scheurde middendoor. Jezus riep met grote stem en sprak:
'Vader, in jouw handen beveel ik mijn geest'
En dit zeggende, gaf hij de geest.*

De Paaskaars wordt gedoofd, de Bijbel gesloten en we zijn stil...

Zingen: Lied 578 : 1, 2, 3, 4, 5 en 6

1 O kostbaar kruis, o wonder Gods,
waaraan de prins der glorie stierf;

ik wil om U zijn zonder trots,
ik acht verlies wat ik verwierf.

2 Bewaar mij dat ik roemen zou
dan in mijns Heren Christi dood.
Al wat ik anders noemen zou
is niets bij dit mysterie groot.

3 O angst en liefde, ondereen
vermengd als water en als bloed,
zij wijzen naar het wonder heen
van Hem die op de aarde boet.

4 Het rode bloed, zijn koningskleed
bedekt het schandelijke kruis,
dat wordt door alles wat Hij leed
de levensboom van 't paradijs.

5 En door zijn dood en door zijn bloed
is nu de wereld dood voor mij.
Ik ben gestorven, maar voorgoed
van heel de dode wereld vrij.

6 De aarde zelf is veel te klein
voor wie U waarlijk loven wil.
Uw liefde is een groot geheim,
zij vraagt geheel mijn hart en ziel.

Voorbeden – stil gebed – Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood

dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Amen

Slotlied: 590 : 1, 2, 3, 4 en 5

1 Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

2 De wereld gaf
Hem slechts een graf,
zijn wonen was Hem zwerven;
al zijn onschuld werd Hem straf
en zijn leven sterven.

3 Hoe slaapt Gij nu,
die men zo ruw
aan 't kruishout heeft gehangen.
Starre rotsen houden U,
rots des heils, gevangen.

4 't Is goed, o Heer,
Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

5 Hoe wonderlijk,
uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:

eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

Slotlezing

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan. Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Toen rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok.

Dan is het stil